

Olomoucký kraj zvažuje, jak v budoucnu využije peníze z EU. Může opravit památky a zlepšit připojení k internetu

Autor: [Kateřina Zichová](#) | [EURACTIV.cz](#)

3. 1. 2020

Komentáře Tisk

Olomoucký kraj chce využít finance z evropských fondů mimo jiné na to, aby do regionu přilákal turisty. Investovat chce ale i do budování silnic nebo vysokorychlostního internetu.

Česká republika bohatne a s ní i jednotlivé české regiony, včetně Olomouckého kraje. Přesto zde ale nadále existují oblasti, které ekonomicky zaostávají. Jedná se zejména o Jesenicko či Šumpersko.

Obě dvě oblasti se nacházejí v bývalých německých Sudetech. Právě tato pohraniční oblast čelí kvůli své poloze a pohnuté minulosti značným ekonomickým problémům, například vyšší nezaměstnanosti či úbytku obyvatelstva.

Podle poslance a zastupitele Olomouckého kraje **Mariana Jurečky** by se proto měly i tyto oblasti začít řadit do skupiny tzv. strukturálně postižených regionů, do které v současné době spadají pouze kraje závislé na těžbě a spalování uhlí.

Jurečka se domnívá, že je nutné rozlišovat strukturálně postižené oblasti i mimo uhelné regiony a za účelem jejich rozvoje jim přidělovat více dotací z evropských fondů. Uvedl to při příležitosti debaty, kterou v Olomouci uspořádal server EURACTIV.cz ve spolupráci s vydavatelstvím Economia.

Žadatelé o dotace ze zaostalých obcí by například v budoucnu měli dostávat při vyhodnocování jejich žádostí body navíc. Zvýhodněné obce by přitom určoval kraj prostřednictvím monitorovacího výboru. Evropské dotace by tak mohly směřovat skutečně tam, kde jsou potřeba, což by přispělo ke stírání nerovností mezi jednotlivými regiony v kraji. Díky vyšší podpoře z fondů by se tak Jesenicko a Šumpersko mohlo ekonomicky brzy přiblížit k vyspělejším částem kraje.

Chybějící infrastruktura

Aby mohly české obce i kraje dotace úspěšně čerpat, měly by mít jasno v tom, kam by peníze měly směřovat. „Dnes se na Jesenicku a Šumpersku snažíme řešit hlavně vysokorychlostní internet a cestovní ruch,“ uvedl náměstek hejtmana Olomouckého kraje **Pavel Šoltys**. To však nejsou jediné oblasti, do kterých finance z EU směřují. V Šumperku například brzy dojde k výstavbě dvou velkých bytových projektů.

Olomoucký kraj potřebuje finanční prostředky využívat zejména k rozvoji infrastruktury. Klíčové pro něj bude jednak dobudování rychlostních komunikací právě do méně rozvinuté severní části kraje, a jednak rozvoj datové infrastruktury, která neodpovídá současným potřebám. „Datová infrastruktura by mohla daleko více podpořit práci z domova, kreativní průmysly a odvětví, která jsou náročná na datová připojení,“ uvedl Jurečka.

Další příležitosti k rozvoji se kraji nabízí v rámci „zelené infrastruktury“, konkrétně v elektromobilitě a využití biometanu a vodíku. Investice do této oblasti by mohly přispět ke vzniku nových odvětví, svůj potenciál by v ní mohly využít malé a střední podniky.

Ekonomicky zaostalým oblastem by mohla výrazně pomoci také podpora turismu. Kraj chce proto některé z dostupných prostředků využít na rekonstrukci místních památek, a přilákat tak do regionu více turistů. V minulém období byla totiž podpora určena pouze pro památky z chráněného seznamu UNESCO, do budoucna by se ale mohla podpora rozšířit. „Vypadá to, že tentokrát bude v pomyslném koláči vyčleněna významná část na rekonstrukci památek,“ uvedl starosta města Šumperk **Tomáš Spurný**.

Konkrétně Šumperk chce přilákat turisty díky novému muzeu textilnictví. To chce město vybudovat z historického objektu Klappenrothovy manufaktury, v minulosti nejvýznamnější výroby manšestru v Evropě. „Chtěli bychom vytvořit muzeum na nejvyšší úrovni, které by mapovalo celé Sudety včetně polské strany,“ vysvětlil šumperský starosta.

Peníze z fondů nebudou stačit

S velkými projekty jsou ale spojeny vysoké náklady. Část financí sice může poskytnout Evropská unie skrze své fondy určené na rozvoj regionů, v budoucnu se ale podíl peněz, které EU do českých regionů posílá, může ztenčit. Česko totiž bohatne, a postupně tak ztrácí na dotace z takzvané regionální politiky EU nárok.

Nová podoba regionální politiky navíc počítá s vyšší mírou spolufinancování ze strany žadatelů. Olomouckému kraji tedy hrozí, že kvůli tomu přijde o některé významné projekty, jejichž žadatelé nebudou mít dostatek prostředků na spolufinancování.

Proto se Olomoucký kraj obrátil na českou vládu. „Role Olomouckého kraje je taková, že na národní úrovni požadujeme, aby byla spoluúčast alespoň částečně zajištěna ze státního rozpočtu,“ řekl Šoltys.

Podle zastupitele Jurečky je kompenzace spolufinancování ze státního rozpočtu možná, ale ne příliš reálná. Jednotlivá ministerstva se totiž mezi sebou stále dohadují o peníze. „Je to především otázka diskuse o potenciálním snížení zdrojů pro některá ministerstva a také o zapojení krajů do spolufinancování,“ uvedl k tomu Jurečka.

Olomoucký kraj by se tak měl připravit na to, že budování a udržování infrastruktury v obcích bude muset hradit ze svých zdrojů. Evropské finance určené na infrastrukturu totiž budou pravděpodobně seškrtnuty.

Kraj v inovacích zaspal

Evropské fondy by po roce 2021 měly směřovat zejména na podporu moderních technologií, výzkumu a vzdělávání. Pro Olomoucký kraj to může znamenat velkou příležitost, ale i výzvu.

Olomoucký kraj má díky Univerzitě Palackého velký vědecko-výzkumný a inovační potenciál. Na rozdíl od Moravskoslezského kraje jej ale nedokázal zatím plně využít. V budoucím období se tedy bude soustředit také na vybudování inovačního ekosystému, který má v kraji zatím malou základnu.

V Olomouci od roku 2011 funguje centrum OK4Inovace, jehož členem je Univerzita Palackého a Olomoucký kraj. „Centrum jsme restrukturalizovali a spolupráce mezi krajem a Univerzitou Palackého a jejím vědecko-technologickým parkem je úspěšná,“ uvedl Šoltys.

Olomoucký kraj má tedy v inovacích našlápnuto, cesta k inovačnímu ekosystému bude ale dlouhá. Podle Jurečky by měl ale kraj v oblasti inovací dělat více, než jen podporovat aktivity v rámci centra OK4Inovace. Upozornil na to, že v kraji chybí start-upové zázemí, které by přivedlo a rozvíjelo malé a střední podniky.

Město Olomouc nicméně schválilo nový územní plán, ve kterém počítá s prostorem pro další vědecko-technický park. Jednání o nových prostorách by se měla rozeběhnout zkraje roku 2020 a náměstek hejtmana Šoltys věří, že jeho výsledkem bude vznik inovační základny ve spolupráci s krajem, univerzitou a olomouckou fakultní nemocnicí.

Článek původně vyšel v Olomouckém deníku v rámci projektu [Proměny českých regionů](#), který společně realizují EURACTIV.cz a vydavatelství Economia s podporou Evropské komise.